

Odbor životního prostředí a
zemědělství
Oddělení právní a ochrany přírody

Mgr. Jarmila Krojerová, Ph.D.
Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i.
Květná 8
603 65 Brno

Datum	Oprávněná úřední osoba	Číslo jednací	Spisová značka
26.6.2024	Bc. Pavel Šnajdara	KUZL 57918/2024	KUSP 49724/2024 ŽPZE

Udělení výjimky z ochranných podmínek ohrožených zvláště chráněných živočichů podle ustanovení § 56 odst. 2 písm. a) a d) v souladu s § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Krajský úřad Zlínského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako správní orgán v přenesené působnosti, který je věcně, místně i funkčně příslušný podle:

- § 29 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích v platném znění,
- § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích v platném znění,
- § 10 a § 11 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen správní řád)
- § 75 odst. 1 písm. d) a § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění (dále jen zákon) vydává toto

ROZHODNUTÍ

kterým se uděluje Mgr. Jarmila Krojerová, Ph.D., dat. nar. 11.4.1978, se sídlem Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i. Květná 8 603 65 Brno podle ustanovení § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. a) a d) zákona výjimka pro účely výzkumu a monitoringu druhu kočka divoká (*Felis silvestris*), který je předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, z ustanovení § 50 odst. 2 zákona z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů, ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje, konkrétně rušit v přirozeném vývoji, chytat a manipulovat a odebírat vzorky pro genetické analýzy.

V souladu s § 56 odst. 3) zákona se zároveň stanovují následující podmínky pro výkon povolené činnosti:

- Výjimka se vztahuje na území Zlínského kraje mimo CHKO Bílé Karpaty a CHKO Beskydy.
- Odchyt, manipulaci, odběr vzorků, instalaci telemetrických obojků a dočasné držení jedinců mohou provádět pouze odborně způsobilé osoby z řad spolupracovníků žadatele, případně jeho smluvní partnerů.
- Povolená činnost bude prováděna rovněž v souladu se zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti a zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání.
- Výzkum bude prováděn těmito způsoby:
A) sběr vzorků pro genetické analýzy: Pro genetické analýzy budou využívány především neinvazivní genetické vzorky (chlupy, v menší míře trus), které budou získávány pomocí tzv. chlupových pastí nebo v rámci monitoringu pobytových znaků. Tyto vzorky budou doplněny případně o tkáňové nebo krevní vzorky koček odchycených za účelem telemetrie nebo o vzorky získané z

nalezených kadáverů jedinců usmrcených dopravou na silnicích. DNA ze vzorků bude izolována pomocí speciálních izolačních kitů (soubor chemikálií určených k izolaci DNA z různých typů vzorků – krev, tkáň, trus). Následná analýza pomocí mikrosatelitů bude realizována pouze u vzorků, které budou patřit kočce (rod *Felis*). Pro identifikaci jedinců a příbuzenských vztahů bude využita zoptimalizovaná sada mikrosatelitů (viz metodika Krojerová et al. 2020 <https://www.kockadivoka.cz/aktuality/metodika-monitoringu-kocky-divoke/>).

B) Chlupové pasti: Pro monitoring populace a sběr genetického materiálu budou využity tzv. chlupové pasti, které budou rozmístěny na vhodná místa. Chlupovou past bude tvořit dřevěný kolík, na který se bude nanášet atraktant, konkrétně bude aplikován kozlík lékařský ve formě tinktury. Pasti budou pravidelně kontrolovány v intervalu 7–14 dní (leden-duben) a 1x měsíčně (květen-prosinec).

C) Fotomonitoring: Monitoring pomocí fotopastí bude vycházet z metodických přístupů publikovaných v předchozích studiích věnovaných monitoringu kočky divoké v Evropě. Fotomonitoring bude ve vybraných modelových kvadrátech o velikosti 10 x 10 km probíhat celoročně, přičemž kontroly budou probíhat se stejnou intenzitou jako v případě kontrol chlupových pastí.

D) Telemetrické sledování jedinců kočky divoké: Ve vybraných oblastech bude realizován odchyt volně žijících jedinců kočky divoké podle schválených legislativních a metodických přístupů (např. Jerosch et al. 2017). Jedinci budou po odchytu vybaveny satelitním telemetrickým obojkem, čipem a bude jim odebrán vzorek chlupů, slin, krve a následně budou vypuštěny zpět do volné přírody. Bude vedena dokumentace o všech odchycích, která bude obsahovat seznam odchycených jedinců, datum, místo a způsob odchytu a vypuštění, rovněž bude vedena dokumentace o využití averzivního podmiňování nebo o sběru kadáverů.

5. Bude vedena dokumentace o všech odchycích, která bude obsahovat seznam odchycených jedinců, datum, místo a způsob odchytu a vypuštění. O naplňování této výjimky bude Krajský úřad Zlínského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství žadatelem každý kalendářní rok do 31. 12. informován zasláním výpisu z této dokumentace.
6. Výjimka se povoluje na dobu určitou do 31. 12. 2030, s možností dalšího prodloužení.

Účastníci řízení podle ust. § 27 odst. 1 správního řádu:

Mgr. Jarmila Krojerová, Ph.D., dat. nar. 11.4.1978, se sídlem Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i. Květná 8 603 65 Brno

Odůvodnění:

Dne 31.5.2024 byla Krajskému úřadu Zlínského kraje doručena žádost Mgr. Jarmila Krojerová, Ph.D., dat. nar. 11.4.1978, se sídlem Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i. Květná 8 603 65 Brno, o udělení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněného druhu kočka divoká (*Felis silvestris*) k provádění výzkumu a monitoringu na území Zlínského kraje v rámci projektu TAČR SS07010109 Analýza stavu populace a ochranná genetika kočky divoké jako významného klíčového druhu ochrany biodiverzity/a s pětiletou udržitelností projektu *Felis SKCZ* („Hledáme kočku, pozor, divokou!“, NFP304020R971) v rámci OP Interreg V-A SK-CZ.

Povinnost monitorovat chráněnou kočku divokou (*Felis silvestris*) má Česká republika na základě Přílohy IV Směrnice o stanovištích 92/43/EHC. V ČR nejsou k dispozici data, na jejichž základě by bylo možné vytvořit vhodný plán pro její ochranu a management. Projekt umožní získat první reálné odhady početnosti v zájmových územích, zhodnotí využívání prostředí jednotlivými jedinci a tok jedinců (tok genů) mezi chráněnými oblastmi. Rovněž bude možné vyhodnotit příbuzenské vztahy mezi jedinci a hybridizaci s kočkou domácí. Podrobná znalost areálu výskytu je klíčovým předpokladem účinné ochrany druhu, a přitom dosavadní znalosti o rozšíření a populační dynamice kočky divoké jsou v ČR nesrovnatelně horší ve srovnání s jinými ohroženými druhy šelem. Důvodem je skrytý způsob života umocněný malou velikostí těla a podobností s jedinci kočky domácí s původním divokým zabarvením se kterými se navíc může křížit.

Cílem studie je získat a aktualizovat věrohodná data o rozšíření, charakteru výskytu a ekologii kriticky ohrožené kočky divoké (*Felis silvestris*), především s využitím genetického monitoringu, v jihozápadní a západní části ČR a na česko-slovenském pomezí. Dílčími cíli je: 1. Rozšířit standardní druhově specifický monitoring pomocí chlupevých pastí a fotopastí s následnou analýzou DNA ze získaného materiálu v oblastech s potvrzeným výskytem kočky divoké 2. Vyhodnotit rizikové faktory výskytu s důrazem na analýzu přítomnosti hybridních jedinců s kočkou domácí (*Felis catus*) v populaci a 3. Podrobněji zmapovat habitatové preference kočky divoké a její prostorovou aktivitu, případně rozptyl, za pomoci telemetrického sledování jedinců. Data o výskytu a rozšíření, selekci habitatu a hybridizaci s kočkou domácí budou moci být využity pro ochranu a management tohoto druhu v ČR (např. příprava regionálních akčních plánů).

Při vydání rozhodnutí o povolení výjimky orgán ochrany přírody vycházel z těchto skutečností a úvah:

Pro kočku divokou, který je předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku z ochranných podmínek udělit za předpokladu splnění tří podmínek:

1. Je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona:
Je žádáno o udělení výjimky podle § 56 odst. 2 písm. a) zákona v zájmu ochrany volně žijících živočichů a podle písm. d) pro účely výzkumu a vzdělávání v rámci projektu TAČR SS07010109 Analýza stavu populace a ochranná genetika kočky divoké jako významného vlajkového druhu ochrany biodiverzity/a s pětiletou udržitelností projektu Felis SKCZ („Hledáme kočku, pozor, divokou!“, NFP304020R971) v rámci OP Interreg V-A SK-CZ. O projekt pokusu v souvislosti s těmito aktivitami bude požádáno rovněž Ministerstvo životního prostředí ČR.
2. Neexistuje jiné uspokojivé řešení:
Správní orgán je přesvědčen, že činnosti jako jsou GPS monitoring, odběr vzorků z předmětného druhu pro zjištění genetické informace, fotomonitoring a telemetrické sledování jsou nedílnou součástí efektivní ochrany přírody a že v současné době neexistuje jiné řešení než to, které je předloženo žadatelem. Významným přínosem je získání cenných informací, které do budoucna budou sloužit k lepší ochraně tohoto druhu a kvalitnějšímu rozhodování správních orgánů.
3. Povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany:
Požadavek na zachování příznivého stavu z hlediska ochrany u populace kočky divoké by měl být zajištěn již z podstaty samotného projektu – přímý kontakt s člověkem a tím způsobený stres bude omezen na nezbytně nutnou dobu. Odpovědná osoba je Mgr. Jarmila Krojerová, Ph.D. (držitel osvědčení podle § 15e odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, č. CZ01278), která má dlouholeté zkušenosti se sledováním velkých šelem i s manipulací s nimi. Udržení příznivého stavu z hlediska ochrany telemetrický výzkum ani další činnosti neovlivní, respektive možné ovlivnění je v tomto případě bráno jako pozitivní. Dojde ke zlepšení našich znalostí o potravní ekologii šelmy a jejich prostorové aktivitě. Při řešení výjimky byly stanoveny takové podmínky pro realizaci, které by měly zajistit ochranu zdejší populace zvláště chráněného druhu živočicha.

Správní orgán posoudil přeloženou žádost i důvody žadatele pro její podání a shledal převahu veřejného zájmu, kterým je výzkum zaměřený na zvyšování znalostí o kočce divoké, což následně vede i ke zvýšení efektivnosti jejich ochrany, nad zájmem ochrany přírody. Žadatel má s realizací této činnosti mnohaleté zkušenosti. Správní orgán předpokládá, že při dodržení podmínek uvedených ve výrokové části tohoto rozhodnutí nedojde k významnému zhoršení stavu místní populace předmětného druhu zvláště chráněného živočicha z hlediska jeho ochrany.

Správní orgán při rozhodování vycházel z podkladů žadatele, z údajů získaných při své úřední činnosti a v průběhu provedeného správního řízení došel k závěru, že množství podkladů, které má k dispozici na provedení potřebných důkazů ve smyslu § 50 správního řádu je dostatečné k odůvodnění výrokové části tohoto rozhodnutí a proto rozhodl tak, jak je uvedeno výše.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí mohou účastníci řízení podle ust. § 81 odst. 1 a ust. § 83 odst. 1 správního řádu podat ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení odvolání k Ministerstvu životního prostředí ČR s uvedením rozsahu, v jakém je rozhodnutí napadáno, namítaného rozporu s právními předpisy nebo s uvedením nesprávnosti rozhodnutí či řízení, jež mu předcházelo. Odvolání se podává u Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství v počtu dvou stejnopisů. Nepodá-li účastník řízení potřebný počet stejnopisů svého odvolání, vyhotoví je na jeho náklady správní orgán, který rozhodnutí napadené odvoláním vydal (§ 82 odst. 2 správního řádu). Podané odvolání má v souladu s ust. § 85 odst. 1 správního řádu odkladný účinek. Odvolání podané jen proti odůvodnění rozhodnutí je podle ust. § 82 odst. 1 správního řádu nepřipustné.

JUDr. Jolana Hulínová

Vedoucí oddělení právního a ochrany přírody

Obdrží účastníci řízení nebo jejich zástupci:

obce Zlínského kraje mimo CHKO Bílé Karpaty a CHKO Beskydy